

זה תיאטרון זה?

הלוח ושוב מבלי לדעת בדיוק מדוע; בהתחלה זה מרתק; אחר כך מתחיל לשעמם. וכי כמה זמן אפשר להתבונן ביהודים שמתפרנסים בדוחק? מהתענינות ומשמעום עוברים היש מהר ליאוש, ומתחיל למזנון, ומהמזנון חזרה לאולם, והעסק מתחיל מחדש. ואם המזל מתנער לנו באמנה, או יש גם מערכה שלישית, עם רדת המסך האחרון מודים למשתתפים במחזאותיכפיים סוערות על כי הצליחו לסיים סוף-סוף את הפרשה העגומה, מבלי לגרום נזק רציני לאיש.

ככה זה ב-90% מהמקרים. רק לעתים רחוקות ביותר, לרגעים ספורים, מצליח אמן זה או אחר לרתק אותך. כאמור זה קורה רק לעתים נדירות ביותר. אין לחפש חוויות חזקות בתיאטרון שלנו. לפני שבוע געתי מתוך חוסר זהירות במנורה שהיתה תקועה בקיר באחד התיאטרונים, וקיבלתי מכה חשמלית; תוך כדי כך נודעתי יותר משנודעתי בכל הביקורים שלי בתיאטרון במשך שתי העונות האחרונות גם יחד. מזמן לא בכיתי בתיאטרון; מזמן לא צחקתי בפה מלא (אם נוציא מכלל חישוב את הביצה), מזמן לא הודתיתי עם מצב על הבמה, או עם דמות כלשהי. מזמן לא נדתי בראשי ולא אמרתי "אה, כן... זה נכון, זה ככה... כאלה החיים!" וזה מה שחסר לי... וזה הוא מה שאני תובע מתיאטרון. ובכלל לא חשבו לי אם יציג מחזות עם ששה משתתפים או ששים. אני מסרב בהחלט להמשיך לקבל את המנה הקבועה של חצי-שק רים, של קומדיות קצת עליונות, של מילודרמות זולות שמגיישים בהתאפקות ובאי-הצ'לחה, מה גם שהקאמרי אינו יכול להרשות לעצמו להמשיך בדרך זו; כי הזמן הוכיח ש"בתיאטרון הזה רבים המוכשרים רים ורבים השקרנים. מה שחסר להם הוא מספר שקרנים מוכשרים.

מחזה קשה מאד דבי
מקה בתיאטרון שלנו כי שנים האחרונות — הלא היא מחלת הנחמדות. כל המאמצים, כל ההשתדלויות כולן מכונות למטרה אחת — להיות נחמדים, או במלים אחרות — להתחנף לקהל. חס וחלילה לא לאמץ את שכלו, או להרגיז את מזנו או לדרוך על דעותיו הקדומות או להרוס את אשליותיו, ואם כל אלה פסולים, מה נותר? טיפה של חן, קליפה של קסם אישי. נו, או אני שואל אתכם, זה תיאטרון זה? הקהל לא אבד לכם. אתם אבדתם לקהל. אני עוד זוכר היטב את תקופת השיא של הקאמרי, מיד לאחר החסדו, כשהיו אמנים הרבה פחות מושלמים מכפי שהם כיום: כשיטי שיחק כמו מדרך נועה נועה, בתיה כמו גימנוזסטית, חלה כמו טעם נצרה נחמדה, אורנה כמו יקית. אני זוכר את הימים היפים ההם, כשגרשו פלוטקין עוד ביים בקיבוץ. אבל אז היה להם מה לומר. לא הרבה. העובדה שהיו צעירים הספיקה. בינתיים למדו לשחק, למדו לדבר, להתנועע, לביים, להאיר את הבמה. אבל את העיקר שכחה. שכחה שאנחנו חיים באמצע המאה העשרים. שאנחנו בני אדם, מלאי תקווה, פחדים, שאיפות, תאווה. שאנחנו נלחמים ונכשלים, בונים הרבה, הורסים ה' מן, שנולדו ושיבאו יום ונמות, ונרקב בקבר, כן, אנחנו חיים באמצע המאה העשרים, עם כל מה שכרוך בזה, עם כל הקשיים והטנופת והתפארת. זה לא פשוט. ולכן יש לנו נטייה למוזו את החיים, לבזבז את האפשרויות וכי' וכי'. מה יש פה להסביר? די להסתכל מסביב, ופה באה חינוניות התיאטרון. שיגאה חמורה, לדעתי, לחשוב על התיאטרון כאמצעי בילוי גרידא, או כמקום פרנסה; התיאטרון, מר ידיו, הוא כלי שנועד לעזור לאנושות לחיות.

אני מקווה שתבואו לידי הכרה זו במ' הרה, ושתדעו להשתמש בכלי הזה שבידכם להנאת כולנו, כך שנשכיל ונחכם. במידה ואין באפשרותכם לעשות זאת, הייתי מציע שתחסכו ונגמלתו נפש וטרדה מכל הנוגעים בדבר, ושתחסלו את העסק בהקדם. כי אנחנו כולנו תמימי דעים שאין לנו צורך באהל נוסף.

בשבוע שעבר ירד עלינו מבול של פרסומים ומודעות על אבדן ציוד. הנה למשל משוררת צעירה למדי המודיעה ל- קוראי המוסף הספרותי של הארץ שאבד לה האלוהים שלה ושה גורם לה אי נעימות לא מעטה; הרמטכ"ל לשעבר הודה בפומבי על אובדן התנופה התלוצצית האישית, דבר שגרם צער ויסורים למשפחות וגופים צבאיים רבים הבנויים על עקרון ההתנדבות; והנהגלה החדשה של התיאטרון הקאמרי הודתה בפומבי כי אבד לה הקהל, דבר שגרם להפסדים כספיים לא מבוטלים. בשני המקרים הראשונים אני בטוח שי' הזמן יעשה את שלו. המשוררת הצעירה תמצא ודאי אלוהים אחר, חסון, משופם, ורחב גרם יותר מהקודם, וגם מפא"י תמצא אולי מועמד אחר לקבלת תיק משרד ה' בתוהו; איני דואג להם; שהרי שומה על נערות צעירות ומפלגות פוליטיות לעבור משברים, אחרת אין משמעות לקיומן. אבל התיאטרון הקאמרי במצב עדין: הוא כבר אינו נערה צעירה, ועוד איננו מפלגה של' ת. על כן יש לעשות משהו בנדון.

אכן בחודשים האחרונים האולם היה ריק מצופים. רק כמה עשרות בעלי כרטיסים, מרביתם בעלי חובות שבאו לבדוק את מצב הציוד וערך הרכוש, ישבו באולם וכאילו הדגישו את הריקותו. והרי רמת הבצוע לא ירדה... מחזה צרפתי תיבי, שהיה פעם זוכה להצלחה בלתי-מסויגת, הורד מעל הפרק במהירות רבה. ואז באו לידי מסקנה בהנהלה ה' חדשה: המשבר שפוקד את ה' תיאטרון הוא משבר של אמן. לא מאמינים יותר לתיאטרון הקאמרי. או בנסות מדויק יותר — הפסיקו להאמין גם לתיא' טרון הקאמרי.

כדי לתרץ עובדה מעצי
בה זו, ביצע יוסי ידיו השבוע מספר תמרוני מחשבה בפומבי, הראויים לשבח ולציון כדוגמא נאותה של כשרון ר' תפיסה טקטית מהירה ביותר.

המשימה היתה — לבלבל את האויב. על כך הפליג מר ידיו בניתוח ההתדרדרות ה' מדהימה שבאה על מוסדו. ותוך כדי דיג אינטנסיבי במימיו העכורים של העבר, העלה על חכתו מספר סיבות שהזכירו לי ביופיו הפראי והאכזוסי בחורה שהכרתי לאחר מל' חמת העצמאות. צר לי רק שעל אף התענוג האסטיטי שסיבות אלה גרמו לי, לא היה לי מהן סיפוק, וגם בזה... נו, לא חשוב.

הסיבות יורדות עלינו במטר: הבזבזנות ויצר התרחקות של הנהגלה הקודמת, ההרכב המשונה והמורו של קהל מבקרי התיאטרון, יבוא אמנים מבחוץ ועוד ועוד. השכל הבריא החל לעבוד אך ורק כשאמר ידיו אל קץ דרך ה'סורים שלו, והוציא מתוך שרחלו הרחב את האס' האחרון: רבי בעל זכות לרטיסי ה'מנה.

רגע, רגע, אמרתי לעצמי, הרי גם אני מקבל כרטיסי הזמנה... ושאלתי את עצמי בכל הכנות, מה היה קורה אלו הפסיקו לחלק לי הזמנות. והתשובה לא אחרה לבוא: במקרה כזה הייתי מתחל' על התיאט' רון, על הצגת הבכורה, על נאומי הברכה, על לחיצת הידיים ואמירת מחמאות בחצי פה, והייתי הולך לקולנוע לראות איזה סרט טוב.

נה לכם עובדה מפליאה, שהרי אני אהוב תיאטרון בלב ונפש, מתפרנס מ' תיאטרון, אוכל-שותה-וחולם מתיאטרון, מדוע איני אוהב לבקר בוז' התשובה היחידה ה' אפשרית היא שהתיאטרון שלנו איננו תיאט' רון; זוהי אשליה של תיאטרון. הכל עשוי כדי לחזק את האשליה הנוראה הזאת: כל הסממנים החיצוניים נאספו כדי להוליך אותך שולל: הבנין הוא בנין, הקופאי עצבני, הסדרן הוא סדרן אמיתי, האולם צורתו כאלוהי תיאטרון, התכניה מבי' טיחה השתתפות כוחות מקצועיים, האורות כבים, מסך אמיתי עולה על צילילי מוזיקה אמיתית... ואו, ואו, כמה מתגלה הרומאזם, לפנינו על במה, לבושים בטוב-טעם, מאופרים היטב, בין תפאורות ססגוניות, מת' רוצצת חבורת אנשים טובים, מתרוצצת

היחזור המבצע שנית? החלוץ המרכזי של נבחרת אנגליה קיבו, מבקיע את השער הראשון במשחק נבחרתו נגד נבחרת רוסיה בשוודיה, שהסתיים בסיבוב הראשון בתוצאה 2:2. מלבדו נראים בתמונה השוער הרוסי המצטיין, יאשין, הקיצוני הימני של אנגליה דונלס, ושני המגינים הרוסיים קסרב וקריגבטיקי. שתי נבחרות אלה יפגשו השבוע בפעם השנייה, כדי לקבוע מי מהן תעלה למשחקי רבע-הגמר, על הביע העולמי לכדורגל.

ספורט

כדורגל

אלכוהול בלילה

אחרי הסיבוב השלישי, במשחקי גביע העולם בשוודיה, גרמניה המערבית, יוגוס' חקי רבע-הגמר; גרמניה המערבית, יוגוס' לביה, ברזיל, שבדיה וצרפת. שלושה מש' חקים נוספים, שיערכו השבוע (צ'כיה-אר' לנו, הונגריה-חולס, אנגליה-רוסיה) יקבעו מי יהיו שלוש הנבחרות הנוספות שיעלו.

על המתרחש סביב משחקי ה' גביע העולמי כותב שירה "העולם הזה" דורון רוד:
שבדיה מוצפת. היא מוצפת אורחים ו' כדורגלנים, אולם יותר מכל היא מוצפת דגלים. על כל בית, כל עמוד, כל תחנת דלק וכל עץ בודד בדרך מתנוססים דגלים. כבר הוכרז לגטבורג התברר שיש יותר דגלים משיש אורחים. בארץ אמרו לנו שכל הכרטיסים למשחקי הגביע אולו עוד לפני חצי שנה. כאן התברר שכלל משחקי אפשר להשיג מקומות בשפע, בכל המחירים. אין במשחק החגיגי, בנוכחות מלך שבדיה, בין שבדיה למקסיקו, היו מקומות פנויים רבים. מארגני המשחקים מאוכזבים, כמובן, ממי' עוט המבקרים. עוד יותר מאוכזבות הנערות השבדיות. יש אמנם מספיק גברים לכל נערה גלמודה בשבדיה, אבל אף אחד לא שם אליהן לב. מי שכבר בא הנה, קם וישן ביחד עם הכדורגל.

כוכב הסטריפטיות. תפקיד העתונאי כאן קל להפליא. המארגנים עושים בשבילו הכל. לכל עתונאי תא לחוד, עם קו ישר לארץ מולדתו. יש גם מכונת כתיבה ושליח מיוחד, החוסף את הנייר הממונה ורץ איתו למברקה. עוד באמצע המשחק מגישים לו מנות מתחילתו. ישנם עתונים בעולם, שעוד לפני סיום התחרויות כבר הופיעו עם כתבות וצילומים שנשלחו אליהם ברגע. עם סיום המשחק מביאים רצים מיוחדים איירות מודפסים, ובהם מהלך המשחק ש' נפטר לפענה אותו עם קוד מיוחד. בומן המשחק עצמו מוערים בכל מגרש את התוצאות מיתר המגרשים בשחיה. מנהל לשכת העתונות במשחקים הוא שחדי שהיה בשנה צמחה עם כוחות האו"ם בעזה, ממלחם מאד במיקורו שערך בתל-אביב.

אחרי הסיבוב הראשון של המשחקים הלכ' תי לראיין את הכדורגלנים האנגלים וה' ברזילאיים. הם היו נורא אויבים וגילו התענינות בארץ. כולם שמעו על תוצאות הכבוד של ישראל במשחקים נגד רוסיה

ורחלס. על טוקיו הם עוד לא שמעו. האדם הפופולרי ביותר כאן הוא יאשין, שוער הנבחרת הרוסית. מכנים אותו כאן בשם "כוכב הסטריפטיות", אחרי שקרע את חולצתו של השופט במשחק נגד אנגליה. מה שמקלקל את האווירה, לפחות בשביל האורחים מאירופה, הוא החוק האוסר למי כור אלכוהול אחרי שעה 6 בערב. למרות זאת יש כאן יותר שיכורים מאשר כדורג' לנים; בפניות חשוכות של הרחובות מוכרים אלכוהול בשוק שחור.

עסקנים

הגזבר המעופף

בטוקיו נהלה נבחרת הכדורגל של ישראל את אחד הכשלונות המבישים בתולדותיה (ראה עמוד 10). בישראל התבישו הכדורגלנים להראות את פניהם ברחוב. "על כדורגלני ישראל לנזח שנה ולא להופיע בשום מש' חקים בינלאומיים", אף הצהיר מרכיב הג' חרת אלוף-משנה שמאל סוהה. "רביזיה מוחלטת של כל הרכב הנבחרת!" דרשו העתונים.

רק אדם קטן אחד התעלם מכל מה ש' מתרחש בכדורגל הישראלי. בענינים בכור' סאות הנוחות של שירותי האחיר הבינלאו-מיים, מעל כל יבשת אירופה, סס לו אדם גוף וחלם חלומות ורודים על עתיד הכדור' רגל הישראלי. צבי ("האיש בעל הצלקת") ברים, גזברה המפוקש של ההתאחדות ה' ישראלית לכדורגל, לא היה בעל דרישות מופרזות. הוא ידע בדיוק איזה יריבים יש לזמן בעתיד הקרוב ונבחרת הישראלית. ב' כדורגל: נבחרת אנגליה הצעירה, נבחרת ספרד הצעירה, נבחרת איטליה הצעירה, ריאל מדריד, ברצלונה.

"מה רוצים מאיתנו?" האיש ששמו קשור בפרשות אפלות בכדורגל הישראלי ובשטחים אחרים, ערך לו טיול צנוע. דרך פאריס ולונדון סס להולנד, משם המריא דרך קופנהגן לשטוקהולם, לא חיכה עד גמר משחקי גביע העולם, סס לספרד ומשם לאיטליה. כרטיסי הטיסה לשליחות החשובה של צבי ברים שולמו מקופתה הריקה של ההתאחדות לכדורגל.

"מה אתם רוצים מאיתנו?" טענו ה' שבוע כמה כדורגלני נבחרת ישראל, "אם לברים מותר, מדוע לנו לא?" איש לא היה מסוגל להשיב להם תשובה מניחה את הדעת. כי בשעה שגזבר ההתאחדות מטיל בעולם, רוקם חלומות כאילו היה צגינה של אחת מנבחרות הכדורגל החזקות עלי אדמות וימכרו את כספי ההתאחדות לריק, איבדו כל הספות-המוטר של קברניטי ה' ההתאחדות לכדורגלנים את ערכן.